

# MÉH e-HÍRLEVÉL

39. SZÁM, 2014. szeptember 30.

## SZERKESZTŐSÉGI

Ahogy egyre jobban belefutunk az őszbe, úgy sokasodnak a programlehetőségek is. Elnézve a „ÖNFENNTARTÓ FALU – FENNTARTHATÓ VIDÉK” konferencia programját, valahogy Lars von Trier híres (egyébként rövid és velős) beszéde ugrott be, amit önmagában is szívesen közreadok, de most, íme, adódott egy jó kis apropója.

*Lars von Trier köszönőbeszéde – cenzúra nélkül (Ritzau Hírügynökség)*

*Kedves békebizottság. Köszönet a békedíjért. Éppen úgy a béke híve vagyok, mint ti.*

*És hát, mi, akik a béke hívei vagyunk meg kívánjuk győzni a Föld összes lakóját arról, hogy a béke az egy szép dolog ugye. De a Föld nem minden lakója érti ezt meg.*

*A Föld lakói, ki hol lakik, fel vannak osztva két törzsre. A törzsek sivatagban laknak... az egyik törzs a kút körül, míg a másik ezen a körön kívül lakik.*

*A kút körül lakó törzs 'békét' akar. A kívül lakó törzs nem akar békét ... hanem vizet akar.*

*A kívül lakó törzs ugyan egy kicsit civilizálatlan, hiszen még a 'béke' fogalmát sem ismeri. Van szava viszont a szomjúságra, ami ebben a helyzetben nagyjából ugyanarról szól. A kút körül lakók bizottsága okos, jó, szép, gazdag és magukat biztonságban érző népségből áll, akik nem szomjaznak (és ezért van erejük és idejük a bizottságosdihoz).*

*A kút körül lakók sokat beszélnek a békedíjról, amit a kút körül lakók, kút körül lakóknak adnak. A kívül lakók nem sokat beszélnek a békedíjról.*

*Még egyszer köszönet a békedíjért.*

## TARTALOMJEGYZÉK:

Jó gyakorlatok, kreatív megoldások: helyi gazdaságfejlesztés a Kárpát-medencében .....	1. oldal
Helykeresők Hírei, vendégünk: Pablo .....	3. oldal
Nógrád megye hagyományos gyümölcészeti értékei, műhelysorozat – Gyümölcész nap .....	3. oldal
KmGyH gyümölcészeti tanulmányút, Komárom-Szent Pál sziget, Pilismarót – beszámoló .....	4. oldal
A komposztálás ünnepnapja .....	4. oldal
Kerámiakészítő tanfolyam, Nagyszékely .....	5. oldal
"Magbörze – Magunkért – Magunknak", Máriahalom .....	5. oldal
A 36. évi Bolyavári Esték, 2014. Szeptember havának programjai .....	5. oldal
Filmajánló: Önellátás specialista .....	6. oldal

## JÓ GYAKORLATOK, KREATÍV MEGOLDÁSOK: HELYI GAZDASÁGFEJLESZTÉS A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

„ÖNFENNTARTÓ FALU – FENNTARTHATÓ VIDÉK” konferencia-sorozat IV. rendezvénye

*Társrendezők:* Budapesti Corvinus Egyetem, Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Nemzeti

Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet

*Helyszín:* Magyar Mezőgazdasági Múzeum, 1146. Budapest, Vajdahunyad vára

*Időpont:* 2014. október 16-17.

*Részletes program:*

2014. október 16. csütörtök

9.00-9.25 Regisztráció

Köszöntők

*Levezető elnök:* Mezőszentgyörgyi Dávid (főigazgató, NAKVI)

9.25–9.30 *Vers-* előadja: Balogh Rodrigó

9.30–9.40 *Fővédnöki köszöntő* – Pintér Sándor, Belügyminiszter

9.40–09.50 *Köszöntő* – Rákossy Balázs, uniós források felhasználásáért felelős államtitkár, NGM

09.50-10.00 *Köszöntő* – Szakáli István Loránd, agrárfejlesztésért és hungarikumokért felelős helyettes

államtitkár, FM

*Megnyitó előadások*

10.00–10.15 Szász Jenő (elnök, NSKI): *A nemzetegyesítés stratégiai lehetőségei és helyi gazdaságfejlesztési alapjai*

10.15–10.30 Bencsik János (alelnök, Magyar Országgyűlés Fenntartható Fejlődés Bizottság): *Fenntartható helyi fejlesztések*

*I. A helyi gazdaságfejlesztés elméleti megközelítései és kapcsolódása a 2014-2020-as operatív programokhoz, fejlesztési forrásokhoz*

*Levezető elnök:* Szántó Zoltán (rektorhelyettes, BCE)

10.30-10.45 Horkay Nándor (igazgató, NSKI): *A helyi gazdaságfejlesztés nemzetstratégiai jelentősége és a Kárpát-haza Fejlesztési Rendszer*

10.45-11.05 G. Fekete Éva (intézeti tanszékvezető, egyetemi docens, Miskolci Egyetem): *A helyi gazdaságfejlesztés elméleti megközelítésének lehetőségei*

11.05-11.25 Illés Sándor (elnök, ATA): *A helyi gazdaságfejlesztés egy modellje*

11.25-11.40 Molnár György (igazgató, NSKI): *A Nemzetegyesítés Fejlesztési Programja 2014–2020 és a Kárpát-haza Fejlesztési Hálózat*

12.00–12.20 Mezei Dávid (agrár- és vidékfejlesztésért felelős helyettes államtitkár, Miniszterelnökség): *A helyi gazdaságfejlesztés lehetőségei a Vidékfejlesztési Operatív Programban*

12.20-12.40 Péti Márton (főosztályvezető, NTH): *A helyi gazdaságfejlesztés megjelenése az OFTK-ban és a Partnerségi Megállapodásban*

12.40-13.00 Fucker Gabriella (főosztályvezető, NGM): *A helyi gazdaságfejlesztés lehetőségei a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programban*

13.00-13.20 Czene Zsolt (főosztályvezető-helyettes, NGM): *A helyi gazdaságfejlesztés lehetőségei a területfejlesztési operatív programokban*

13.20–13.40 Horváth Viktor (főosztályvezető, EMMI): *A helyi társadalom- és gazdaságfejlesztés lehetőségei az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programban*

13.40–14.15 Büféebed és a Kákics Együttes népzenei műsora

*II. A helyi gazdaságfejlesztés jó gyakorlatai a Kárpát-medencében I.*

*Levezető elnök:* Schwarcz Gyöngyi (osztályvezető, NSKI)

*Kárpát-medencei helyi integráció, helyi termék, helyi márka*

14.15–14.35 Kovács István (MNVH elnökségi tagja; elnök, Hegypásztor Kör, Oszkó): *Pannon Helyi Termékklaszter – sikerek, eredmények*

14.35–14.55 Hutvágner Kasper Judit (munkaszervezet vezető, „A Bakonyért” Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület): *Helyi márka kialakítása a Bakonyban*

14.55–15.15 Bunford Tivadar – Molnár Verona (igazgató, szakmai koordinátor, Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány): *A vajdasági magyarság közösségi fejlesztései*

15.15–15.35 Mácsi Istvánné (polgármester): *Trizs, a gyümölcsöző falu*

15.35–15.55 Tóth György (elnök): *A Völgyesség Kincse Gyümölcsfeldolgozó Szociális Szövetkezet bemutatása*

15.55–16.15 Kolumbán Gábor (elnök, Élő Szövet Alapítvány): *Székelygyümölcs Egyesület*

16.15–16.40 Kérdések, válaszok

16.40-16.50 Kávészünet

*Kárpát-medencei gazdálkodás, vállalkozás, társadalmi megújulás*

*Levezető elnök:* Pozsgai Péter (egyetemi docens, BCE)

16.50–17.10 Kassai Melinda (elnök, Pro Cserehát Egyesület): *A vegyszermentes közösségi mezőgazdálkodási modell, a Pro Lecsó Program tapasztalatai és továbbfejlesztésének irányai*

17.10–17.30 Németh Nándor (Magyar Máltai Szeretetszolgálat): *Gyulaj, a sorsfordító falu*

17.30–17.50 Lantos Szilárd (Magyar Máltai Szeretetszolgálat): *Tarnabod, a befogadó falu*

17.50–18.10 Hidi László (elnök, Pro Agricultura Carpatica Megyei Jótékonyági Alapítvány, Kárpátalja): *Az első lépés program*

18.10–18.30 Kérdések, válaszok

18.30–18.35 A levezető elnökök összegzése, a konferencianap zárása

18.45–19.15 A Magyar Mezőgazdasági Múzeum *A magyar szőlő és bor* című állandó kiállításának megtekintése Beck Tibor muzeológus tárlatvezetésével

2014. október 17. péntek

9.00-9.25 Regisztráció

III. A helyi gazdaságfejlesztés jó gyakorlatai a Kárpát-medencében II.

Levezető elnök: Kükedi Zsolt (hálózatfejlesztési referens, NTH)

Kárpát-medencei vállalkozóbarát, otthonos, szolgáltató települések

9.30–9.40 A konferencia munkanapjának megnyitása

9.40–10.00 Dicső László (polgármester): *Alsómocsolád, a vállalkozó falu*

10.00–10.20 Marczell Zoltán (polgármester): *Kisudvarnok, a vonzó falu (Felvidék)*

10.20–10.40 Köteles László (polgármester): *Egy sajátos út, Komlóska, és a kistelepülések megmaradásának, gyarapodásának kiemelt feltételei*

10.40–11.00 Matusz Tamás (polgármester): *Hidvégardó, az egyre élhetőbb szolgáltató falu*

11.00-11.20 Márton György (területfejlesztési szakértő, Logframe Tanácsadó Iroda): *PP Light határon átnyúló vállalkozásfejlesztési mintaprogram*

11.20–11.30 Kérdések, válaszok

11.30-11.45 Kávészünet

11.45–13.25 Kárpát-medencei helyi gazdaságfejlesztés – kerekasztal-beszélgetés külföldi és magyarországi szakértőkkel

Moderátor: Eperjesi Tamás (főigazgató-helyettes, NAKVI)

Részvevők:

Csata Zsombor (adjunktus, Babeş-Bolyai Egyetem, Kolozsvár)

Kolumbán Gábor (elnök, Élő Szövet és Civitas Alapítvány, Székelyudvarhely)

Lelkes Gábor (gazdasági szakértő, FÓRUM Kisebbségkutató Intézet, Somorja)

Németh Nándor (Magyar Máltai Szeretetszolgálat)

Pozsgai Péter (egyetemi docens, BCE)

Schwarz Gyöngyi (osztályvezető, NSKI)

Szabadkai Andrea (Élő Tisza védjegy programok felelőse, Szövetség az Élő Tiszáért)

Szalay Zsuzsanna (egyetemi adjunktus, BCE Vállalatgazdaságtan Intézet)

Takács-Sánta András (egyetemi docens, ELTE; a Kisközösségi Program vezetője)

13.25–13.30 Horkay Nándor (igazgató, NSKI): *Zárszó*

13.30–14.30 Büfébéd

*A konferencián való részvétel ingyenes, de a terem korlátozott befogadóképessége miatt előzetes regisztrációhoz kötött.*

*Jelentkezni a rendezvény@nski.gov.hu e-mail címen lehet.*

*Szervezési kapcsolattartó: Nagy Nóra Mária: [maria.nora.nagy@nski.gov.hu](mailto:maria.nora.nagy@nski.gov.hu), Mobil: +36 70 436 3704*

## **HELYKERESŐK HÍREI**

Október 1-én Pablo, avagy Vágvölgyi Gusztáv barátunk lesz a vendégünk, aki megosztja velünk sok éves tapasztalatát, amit a közösségek témájában szerzett. Két kérdésre kaphatunk tőle választ:

- Mi akadályozza a közösségek létrejöttét?

- Mi segít bennünket a közösség alkotásban?

További információ: <http://www.inspi-racio.hu/szolgaltatasaink/eloadasok-tartasa>

*Hely és idő: 2000 Rekettye utca 8, október 1. este 6-9 között, szünettel a két rész között.*

## **A KÁRPÁT-MEDENCEI GYÜMÖLCSÉSZ HÁLÓZAT HÍREI**

Nógrád megye hagyományos gyümölcsészeti értékei, műhelysorozat – Gyümölcsész nap

A ZÖME (Zöldutak) szeretettel vár minden érdeklődőt 2014. október 5-én vasárnap 9.00 órától gyümölcsészeti napjára.

*Helyszín: 2617 Alsópetény, Petőfi út 61.*

*Jelentkezés: okt. 1-ig a [zoldutakme@gmail.com](mailto:zoldutakme@gmail.com) címen.*

*A részvétel ingyenes.*

A szakmai programot Dr. Szani Zsolt pomológus szakértő vezeti.

*Program:*

9.00-11.00: idős gyümölcsfák ápolásának bemutatása, ültetéselméleti előadás

11.00-11.30: zöldség fotókiállítás megnyitó

12.00-13.00: helyi termékekből készült finom ebéd

13.30-16.00: gyakorlati munka a kertben

*Utazás:* telekocsival Budapestről/Vácról; busszal Vácról 43 perc (7:45-kor indul, a csatlakozó vonat 7:07-kor indul a Nyugatiból)

## **KMGYH GYÜMÖLCSÉSZETI TANULMÁNYÚT, KOMÁROM-SZENT PÁL SZIGET, PILISMARÓT – BESZÁMOLO**

Szeptember 21-én, vasárnap tartottuk meg a tavalyról elhalasztott szakmai kirándulást. A szép számban (majd 20 fős volt a társaság) összegyűlt gyümölcsész érdeklődők első úti célja egy Duna menti árterület, a Komárom melletti Szent Pál (fél)sziget megtekintése volt, ahol a múlt század 30-as éveiben a Gyürkiek számos tájfajta telepítettek.

Komáromban, a „Mag-házban” találkoztunk, ahol Horváth Gyöngyös, mint házigazda fogadott minket. Igényes, faragott padokat, vagyis egy közterület szépítő projekt eredményeit mutatta be képekkel, néhány szóban. Juhász Márton környezetvédelmi referens egy többéves feladatot vázolt fel: a partszakasz gyümölcsfajtáinak feltérképezését illetve megmentését. Az értékes fajtákat egy Kecskeméti gyümölcsfaiskolában (Barna és fiai) szaporítják majd, de hosszútávon tervezik a helyi leoltást is.

A bevezető után kimentünk a helyszínre, és az aranyvesszős bozótosban törtetve jó néhány régi almafajtát találtunk. A gyűjtött gyümölcsöket Zaja Péter és Lantos Tamás igyekeztek beazonosítani, több-kevesebb sikerrel: bőralma, csörgőalma, pogácsa alma stb. került a kezeink közé, s persze a kóstolás sem maradhatott el.

Délután Pilismaróton Kis Balázs gazdálkodó vezetett körbe minket házi berkenye-ültetvényében, ahol az ország különböző tájairól beszerzett jellegzetes fajtákat, változatokat láthattunk. A sok hasznos információ végén egy berkenyepálinka-kóstolással tettük fel az I-re a pontot... Az utolsó helyszín egy állami tulajdonú többhektáros gesztenyeültetvény volt. Az éjszakába nyúló barangolás alatt bőséges tájékoztatást kaptunk a gesztenye Kínából érkezett betegségéről, a kéregrákról, és az ellene való védekezési módokról is.

Az ilyen sétálva tanulós, beszélgetéses tanulmányutakból célszerű lenne minél többet szervezni, hasznosságuk, az egymással való ismerkedés, tapasztalatcsere miatt.

M. Laci (és namzi)

## **A KOMPOSZTÁLÁS ÜNNEPNAPJA**

Idén is meghirdettük a Humusz Szövetséggel közösen a Komposztálás Ünnepnapját, melyre óvodai csoportok, iskolai osztályok jelentkezést várjuk. A nagy nap október 10. illetve akár az egész hónap a komposztálás jegyében telhet.

Ha tudjátok terjeszteni, megköszönjük! Aktivizáljuk a jövő nemzedék tagjait!

<http://www.humus.hu/komposztalj/felhivas>

Új ötletek között is válogathatnak az érdeklődők, de természetesen bármely egyéni, a témához illeszthető aktivitás szóba jöhet.

Üdvözlettel a szervezők nevében:

Nagy Andrea, Galgamenti Népfőiskola

## Hétfégi ajándék-készítő kerámia tanfolyam

2014. Október 17-19.  
Nagyszékely

**Cél:** Hogy saját készítésű kerámiákat alkossunk.  
Hogy megélhessük a közösségben való alkotás örömét. Hogy emeljük  
kreativitásunkat. Hogy bepillantassunk a kerámiakészítés rejtelseibe. Hogy  
elkezdjük megtanulni, hogyan használjuk jól az ősi motívumok nyelvét.

**Tematika:** első délután megérkezés és felkészülés, 1nap alkotás, 1nap retus  
és festés.

**Étkezés:** batyus (tehát hozott hideg/meleg étel), (a faluban van egy kisbolt)

**Hoznivalók:** játszós ruha és cipő, (jó ha van meleg ruha, fejlámpa)  
szállás esetén hálószyák

**Részletek és jelentkezés:** [punkosti.gabriella@gmail.com](mailto:punkosti.gabriella@gmail.com)  
<http://punkostigabriella.hu/>

A részvételi létszám a tanfolyam gyakorlati oldalának megvalósíthatósága érdekében,  
korlátozott.



### „MAGBÖRZE - MAGUNKÉRT – MAGUNKNAK”, MÁRIAHALOM

Időpont: 2014. október 11.

Érdeklődni: [magborze@gmail.com](mailto:magborze@gmail.com)

Régi gyümölcsfa fajták vásárlására lehetőség lesz a helyszínen.

A gyümölcsfákról bővebb információ a <http://barnaesfiai.hu/> honlapon.

Kérjük, előre jelezze igényét a [barnaesfiai@gmail.com](mailto:barnaesfiai@gmail.com) címen.

### A 36. ÉVI BOLYAVÁRI ESTÉK, 2014. október havának programjai

2014. október 3. Csörgő Zoltán: Jelképek erdején át visz az ember útja

*„Ha visszatérünk a hagyományokhoz, akkor elég támaszt kapunk, hogy tágabb perspektívába helyezzük a létezésünket. Ha az ember felleli magában is a világban zajló folyamatokat és ezeket tudatosan megfigyeli, megismeri, akkor az élet ritmusa a mindenség ritmusához igazítható. A belső és külső, ember és világ, szellem és természet összehangolható. A lét értelme igazán akkor tárul fel, amikor az ember azt teszi, amit a mindenség, amikor megtalálja vele először az összhangot, majd az azonosságot.”*

2014. október 6. Tiszteletadás-megemlékezés a Batthyány Örökmécsesnél, hétfő, öt óra

2014. október 10. Kévés György: A világ, benne a magyar modern építészet születése, múltja jelene (jövője?)

2014. október 17. Rencsényi Elvira: Arcok a tömegsíról.

2014. október 31. Herczeg Andrea: Gyógyító szereink, A gyógyítás szertartása

BolyaFészek

Az előadások este 7-kor kezdődnek.

Helyszín: 1067 Budapest, Csengery utca 62/b. fsz. 1.

Távbeszélő: 312-68-77, Panni: 06-20/237-33-20, távlevél: [bolyanyo@freemail.hu](mailto:bolyanyo@freemail.hu) és [bolyapo@gmail.com](mailto:bolyapo@gmail.com)

## FILMAJÁNLÓ

Önellátás specialista

<https://www.youtube.com/watch?v=zijcEMHdkHo>

Győri Győző 10 éve él önellátásban úgy, hogy mindent, amire szüksége van, megtermel magának. Az eladott és elcserélt feleslegből mindene megvan, ami szükséges, minimális készpénz használata mellett. Első róla készült filmünkben olyan információkat, trükköket oszt meg velünk, amelyek nem igazán férhetők hozzá interneten a növénytermesztéssel, állattenyésztéssel és önellátó életvitellel kapcsolatosan sem. Elhangzanak konkrét tapasztalatok a részletek és buktatók ismertetése mellett.

Riporter: Bohus Gábor (gazdapiac.com)

Készítette: okofarmok.hu

A Magyar Élőfalu Hálózat e-hírlevelét *szerkesztette*: Zaja Péter, elérhetőség: namzi@tvn.hu

l: Farkas Judit

Munkánkat támogatja: A Magyar Élőfalu Hálózat és a Visnyeszéplaki Faluvédő és Közművelődési Egyesület

**„A rossz sikeréhez elég annyi, hogy a jók nem csinálnak semmit.”**

**In memoriam Mese**